

A papír „tűrése” a miénknél is kisebb

„Üszik a lap” — mondják már napok óta Szeged-szerte azok, akiknek valami közük van a lapcsináláshoz. S érzik azok, akik olvasói a Délmagyarnak; mert késve kapják meg. Az „úszást” először a nyomdászok konstatálják, mondják utánuk a posta hírlapkihordói, s bosszankodunk mi, újságírók is, visszahallva az olvasói panaszt.

De hát miért is „úszik” el mostanában a Délmagyarország?

— Rossz a papír, szakad a papír! — hallhatja az újságíró a nyomdabeliektől, s a velük éjszakázó lát-hatja is: egyszer csak ketté hasad, mások meg, mintha kismillió egér rágása nyomán esne szilánkokra, darabokra. Verejtkezhetnek a nyomdász kollegák, kapkodhatnak, hogy gyorsan megragasszák: 10 perc, 12 perc biztosan kiesik egy-egy alkalommal.

— Irtunk a papírellátónak — mondja Vincze György, a nyomda igazgatója —, jöjjenek, vizsgálják meg és vigyék vissza ezt a rossz papírt. Sajnos, három hétre való mennyiségünk van belőle, a 22-én, 23-án és 24-én érkezett 90 tekeres. Csehszlovákiában készült, de máskor is dolgoztunk már onnan importált papírral, s az jól ment. Csak arra tudunk gondolni, hogy mikor készült, nedvesen tekereshették föl, vagy más gyári hibát vétettek. Mi nem láthatjuk előre, milyen minőséget kapunk.

— A papírellátónak mindenesetre ellenőriznie kellene, mit vesz át, és továbbít a hazai nyomdák-nak!

— Úgy próbáljuk csökkenteni az „úszást”, hogy van még valamennyi jó minőségű szovjet papírral, azzal indulunk minden alkalommal. Vasárnapra virradóan kizárólag ilyenre nyomtunk, ki is került az újság idejében.

Az tehát — tűnődik az újságíró — még szinte bizonyos, hogy a cikk nyomtatásakor is lesz szakadás. A legeslegjobb fokozaton kell járni a rotációt, mert mielőtt a következőre ugrik a gépmester uja, már szakad is a „papírtakomány”!

Annai bizonyos, nem lett volna szabad a nyomdákba jutni ennek a minősíthetetlen 90 tekeresnek! Nem kell külön fejtegetnünk; az újság akkor igazi, ha időben jut az olvasó kezébe; s azt sem, hogy ez politikai kérdés.

Az sem mellékes, hogy néhány alkalommal — a Délmagyarország hosszú átfutása miatt — a többi újság is késve került az olvasók kezébe. Kellemetlen ez a kézbesítőknek is, hisz ott várnak, hogy még „melegen” továbbíthassák a lapokat, s később is nekik kell mentegőzni olyan késésért, amihez az égvilágon semmi közük.

Most hát várjuk a papírellátó példásan gyors intézkedését, a külföldi papírhibák expressz „helyreigazítását”.

S. M.

Közéleti napló

KÁDÁR JÁNOS ÉS FOCK JENŐ FOGADTA PAK SZONG CSOLT

Kádár János, az MSZMP KB első titkára és Fock Jenő, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Magyar Forradalmi Munkás-Paraszti Kormány elnöke hétfőn délután fogadta a hazánkban hivatalos, szónoki látogatáson levő Pak Szong Csolt, a Koreai Munkapárt Politikai Bizottságának tagját, a KNDK kormányának második elnökhelyettesét, valamint az általa vezetett kormányküldöttséget.

ACZÉL GYÖRGY PÁRIZSBAN

Aczél György, a Magyar Szocialista Munkáspárt Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára, a marxista könyvhét alkalmából a Francia Kommunista Párt Központi Bizottságának meghívására vasárnap reggel Párizsba utazott. Búcsúztatására a Keleti pályaudvaron megjelent Ovári Miklós, az MSZMP Központi Bizottságának titkára.

BÍRÓ JÓZSEF MOSZKVA, SZEKÉR GYULA DELHIBE UTAZOTT

Dr. Bíró József külkereskedelmi miniszter hétfőn Moszkvába utazott a KGST külkereskedelmi állandó bizottságának 32., valamint a műszaki segítségnyújtást koordináló állandó bizottság 23. (rendkívüli) ülésére. Dr. Székér Gyula nehézipari miniszter vezetésével hétfőn reggel delegáció utazott az indiai és a Ceyloni Köztársaságba.

Milyen emberek vagyunk?

Mostanában sokat beszélünk a szükséges emberi önvizsgálatról, erről a szubjektív tényezőről, amely egyre nagyobb szerephez jut a társadalomban. Miért? Azért, mert az utóbbi egy-másfél évtizedben a politika fölfedte a szocialista viszonyok között is létező érdekviszonyokat, érdekkülönbségeket. Itt nem kibékíthetetlen és feloldhatatlan érdekkategoriák elletérő van szó. De a társadalomban elfoglalt helyzet bizonyos részérdekben összeütözközéssel is kifejezésre juthat.

A napi élet egyszerű példái érdekes megvilágításba helyezik ezt a folyamatot. Vegyük a kereskedőt. Neki az a fontos, hogy a lehető legnagyobb forgalmat bonnyoltsa le, minden holmit eladjon a vevőnek. Ez jó a társadalomnak, a termelő-üzemnek és személy szerint a vevőnek — ha kívánsága szerinti árut kap —, és jó az eladónak is. De ha a kereskedő látja, tudja (és hányszor tudja), hogy kínált áruja minőségi, divat vagy egyéb igények szempontjából kifogásolható, vajon kínál-e eladásra? Sajnos, gyakran, igen gyakran kínálja, és el is adja. De miért? Mert nem lelkiismerete szerint jár el, hanem valamilyen egészen hamis „társadalmi érdek” és valóságos egyéni érdek alapján. Holott lelkiismerete azt diktálná, hogy ne adja el, küldje vissza a termelő, gyártó cégnek, mert voltaképpen ez a valódi társadalmi érdek. De ez nem biztos, hogy megegyezik személyes anyagi érdekével. Pedig így segítene a vevőn, a természetesen, önmaga tisztességét is szolgálva. A tőkés kereskedőt a konkurrencia, a vevőért vívott harc hajtja, minket saját öntudatunk és lelkiismeretünk állít a valóságos társadalmi érdek — ez esetben a vevő — szolgálatába. Persze olyan mértékben, amennyire képesek vagyunk az aprónak látszó érdekekben is helyes, személyes magatartást képviselni.

Vegyük egy másik példát. A kormány nagy erőfeszítéseket tesz, hogy az ügyek elintézése közelebb kerüljön az ügyes-bajos dolgot végző emberhez. Ez a közigazgatási munka decentralizálódási folyamatát fejezi ki. De ennek elrendezése nehéz, több évet igénylő, bonyolult adminisztratív, jogalkotási, szervezési stb. munka. A községi, kisvárosi adminisztrációban dolgozóknak egy része „fázik” ettől a munkától, mert a felelős döntések a kezébe kerülnek. S dönteni mindig nehezebb, mint az „ügyet áttenni”. Az ügy folyamatba helyezése ugyan sok kint, bánatot és fárad-

ságot okoz a lóto-futó embernek, de igen kényelmes az ügyintézőnek. Ne de ebben az ellentmondásban hol állunk mi? A sok millió „ügyfél” oldalán.

Tudom, hogy most az olvasóban fölmerül az észrevétel: én talán valamiféle plébániai erkölcsi prédikációt csinállok, s ezzel akarom a különböző aprónak tetsző érdekellentétekre visszavezethető és tudati gyengeségből, silány lelkiismeretből táplálkozó problémákat megoldani? Nem egészen így van, az üres moralizálásra kár papírt, tintát pocskolni. Itt inkább két tényezőről van szó. Az egyik, hogy mindenütt élnek és dolgoznak a különböző kisebb és nagyobb jelentőségű, érdekkategoriák jól érzékelő emberek, mindegyiküknek nagyobb jelentőségű, érdekek helyes egyeztetésében, és bizonyos mértékben a szocialista személyiségjegyek növelésében, mint a korábbi években bármikor. A másik tényező: szerintem eljutottunk addig, hogy a személyiségjegyek vizsgálata mindenütt a jelenleginél sokkal nagyobb szerephez jusson.

Ma még nem lehet minden embert pszichiáterrel vizsgálat alá vetni, mielőtt pályát választ, vagy állásba, funkcióba kerül. (Ez is meglesz majd, de sok-sok évtized múltán.) Azt viszont már most kell követelnünk, hogy a nyolcosztályos iskola végén a gyerek kifejlődő személyiségjegyeinek valamelyest biztonságos körvonalai meglegyenek. Legalább annyira, hogy ebből olvasni lehessen szülőknak, pedagógusoknak és munkaadóknak. S az sem üres kívánság, hogy a középiskola végzettségű határozottabb karaktervélemény álljon rendelkezésre, s az a pályaválasztási irányulásban lényegesen nagyobb szerepet játsszon, mint a papa vagy a mama protekciója, összeköttetése stb.

Van ennek a témának még egy vonatkozása; a ki mire alkalmas és képes, tehát a kisebb-nagyobb vezetőhelyekre történő kiválasztás. Itt megkülönböztetnünk kell a valóságos, személyi tulajdonságok, jellemzői jegyek. Az a megállapítás, hogy politikailag tisztességes, szakmailag az ügyekhez értő, vezetőképes — kiegészül: milyen ember ez? Erre az igényre a párt X. kongresszusán igen erőteljesen utalt Biszku Béla és Pullai Árpád.

Voltaképpen e mögött olyan reális társadalmi igény húzódik meg, amely a szocialista ember erkölcsiségének, tisztaságának teljesebbé tételére ösztönöz. Azt mondhatjuk, hogy igen fontos tényező a személyiségjegyek megítélésénél a végzett munka. S ez igaz is. Mégis mértéktelenül túlteng a személynexus, a fölfelé történő jóviszony gondos kezelése, amire persze szükség van. De a kettőt nem lehet összekeverni annyira, hogy a munka, a szorgalom, a lelkiismeretesség, az alkothatóság — tehát az embert kifejező, valódi érték — szubjektív megítélés alapján másodlagossá váljék.

Vannak emberek, akik a munka, az alkotás szépségéért, mások a társadalom segítségért végzik elsősorban a dolgukat. Ezekben igen erős a munka iránti alázat, tisztelet, és szerénységűk gyakran háttérbe szorulnak a magamutogató hangoskodókkal, de lényegesen szerényebb képességekkel szemben. Ily módon saját kárunkra történik bizonyos mértékig a kontraszelektió.

A társadalom sürgető igényéről van szó. Mert nem elég a szocialista társadalomban jelentkező érdekvizonyok felismerése, és ennek egyeztetéséhez szükséges társadalmi keretek és

szervezetek hatékony fejlesztése. Ha ez a folyamat nem párosul az egyénre fordított nagyobb figyelemmel és nagyobb erejű marxista tudati hatással, akkor a kiformalódó, a különböző érdekeket kifejező és jelző keretek nem érik el a kívánt eredményt.

Az emberi kapcsolatokból ugyanis a szobjektivitás sohasem zárható ki. De amikor a személyiségjegyek megítéléséhez nyúlunk, a szubjektív impulzusokból eredő szimpátia — és a nem szeretem nem kaphat perdöntő hangsúlyt. Sajnos, nem írható le, hogy nálunk ilyesmi már nem létezik. Pedig ez is nagy károk szülője, és a kontraszelektiónak is szerényen csörgedező forrása lehet. Igaz, hogy a személyi érintkezésben sokszor kellemetlen a szóki-mondó ember. Nehezebb vele dolgozni is, különösen akkor, ha „faragatlansága” folytán még a kellő tapintat is hiányzik belőle. De még mindig elviselhetőbb, mint a mindenben egyetértő alázatos ember, akit születése „megáldott” az érvényesülést sunyisággal képzelő erővel. Sajnos, a személyiségjegyet kellőképpen nem értékelő, nem értő helyzetünk miatt igen nagy és értékes alkotó energiákat veszítünk el.

S ha mi eleget akarunk tenni azoknak a kongresszusi igényeknek, amelyek ezekben a kérdésekben változást, fejlődést sürgetnek, akkor az önvizsgálatot aligha kerülhetjük el. Mert hiszen itt nem másiktól kell várni — nemcsak a párttól meg a kormánytól —, hanem elsősorban önmagunkból induljon ki a magasabb fokú etikai igény és cselekvés. Nem egyforma felelősséggel persze, és nem is egyforma fokon, de ez mindenkire: a kereskedőre, a pedagógusra, a művezetőre és a tudósa is érvényes és igaz.

Valóságos érdekeket megfogalmazni és azokat egyeztetni az egész társadalom érdekében csak alapos ismeretekkel és felkészültséggel, jó jellembeli kvalitásokkal rendelkező emberek képesek. Alérdekeket határozottan elutasítani, azokat visszaverni, vagy ott, ahol szükséges, meggyőzően bizonyítani a fölmerült érdekek valótlanságát — azt is csak képzett felelős emberek tudják, és merik megtenni. Bármily furcsa, de a szocialista építést magasabb fokra emelni — e kérdéssel történő intenzívebb foglalkozás nélkül nehezen lehet. Mindent az ember valósít meg, és oly módon — amilyen önmaga.

Azt hiszem, túl vagyunk azon az elhárítást vagy elodázást jelentő állapotban, hogy „ezen valóban érdemes elgondolkozni”. Ez nem elég, ezt a gyakorlati élet hétköznapjain szükségessé alkalmazni. Jobban, célszerűbben, okosabban, az élet mai igényeinek megfelelően, s annak a realitásnak az alapján, hogy szocialista viszonyok között létező érdekkategoriák feloldását konkrét módon a keletkezés színében kell elrendezni: üzemben, intézményben, városban, megyében stb.

S enki sem gondolhatja komolyan, hogy márról holnapra gyökeres változást lehet elérni abban, hogy mindenki egyformán megértse politikai elgondolásainkat, és a társadalomban elfoglalt helyzetét, szerepét megfelelően értékelje, anyagi és morális igényeit adott lehetőségeinkhez szabja. Az sem igaz, hogy ezt a munkát most kell elkezdeni, de sokkal szélesebben, bátrabban és célravezetőbben szükséges a megoldásokhoz nyúlni. Azért is fontos ez, mert itt áll melletünk egy felnőttnagy tudású generáció — amelyik helyünkbe lép.

SIKLÓS JÁNOS

Korszerű gépekkel segítik az állattenyésztés fellendítését

Idén az egy főre jutó tervezett húsfogyasztás csaknem két kilóval haladja meg az elmúlt évit — eléri a 63,5 kilogrammot —, ami azt jelenti, hogy a húsiparnak a legnagyobb mennyiségű árut adó állattenyésztési ágazatból ötmillió darab sertést kell felvásárolnia, hogy a tervezett 900 ezer tonna sertés hús az üzletekbe kerülhessen. Vágottnak baromfiból 7800 tonnányi kerül az üzletekbe — 600 tonnával több, mint az elmúlt évben. Tőjásból az 1971. évihez képest 10 millióval többet hoznak forgalomba.

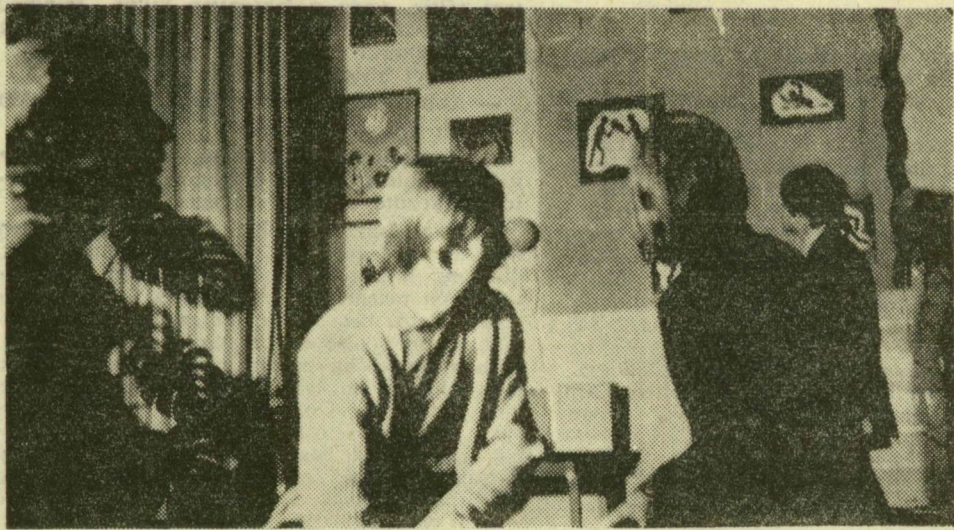
Az állattalépek szakemberei az év első két hónapjában — a tervek teljesítéséhez — máris nagyszámú gépi berendezést vásároltak a korszerű istállók felszereléséhez. Az Agrotrósztról illetékesei az állattenyésztési gépek kínálatáról az MTI munkatársának elmondották: minden eddigénél nagyobb számú és főleg jobban kihasználható, valamint a minőség szempontjából is kifogástalan berendezéseket biztosítanak a termelőknek.

A szarvasmarhatartás technológiai rendszerei az idén, és a következő években sem változnak meg, így az ellátásnál a korábban már jól bevált berendezésekhez juthatnak hozzá a gazdaságok. Szovjet és NDK gyártmányú fejberendezéseket, továbbá hazai típusú takarmánykiosztó gépeket vásárolhatnak tetszés szerinti mennyiségben. Egyedül hiánycikk az NDK-ból importált ELFA-típusú fejberendezés, amelyikből az első félévben már csak annyit tudnak szállítani, amennyi az eddig beérkezett megrendelések, így tehát pótlendelésekre már nem lesz lehetőség. A keres-

kedelem a háztáji szarvasmarhatartás fejlesztéséhez is ajánl kisüzemi fejberendezéseket. Eddig 100 ELFA-típusú készülékre kötöttek szerződést, és miután az igények időközben megnöttek, további 200–300 darabos importról tárgyalnak. A sertés-tartás gépi berendezései közül a legfontosabbak szintén a raktárakban vannak, egyebek között 8–10 féle önetetőt kínálnak a „vásárlóknak”, ezekkel a készülékekkel gépesíthetik az állatok etetését, és így az eddigénél

nagyobb számú állatot bízhatnak egy-egy gondozóra. Idén először került fel a géptípuslistára az a Bábólnán kialakított automata etetőgéptípus, amely jól bevált a gyakorlatban, és a kereskedelem máris vesz fel megrendeléseket idei szállításra.

A tőkés importból szerzik majd be azoknak a gépeknek egy részét, amelyek a kiemelt állattenyésztési programok megvalósításához szükségesek. Egyebek között a zártkonstrukciós sertéslepek felszerelésére hoznak majd be külföldi gépeket.

KLUBAVATÓ ÚJSZEGEDEN

Szombaton este hangulatos klubavató ünnepséget rendeztek Újszegeden, az Ady kollégiumban. Az ebédlő melletti szobanagyságú helyiségből a diákok öntevékeny munkával kialakított klubban Szabó Árpád igazgató mondott rövid beszédet, méltatva a kollégium lakóinak áldozat vállalását, a nevelőtanárok és a szomszédos Róza Ferenc gimnázium segítségét, köszönetet mondva mind azoknak, akik a 16 ezer forintból megvásárolható berendezések, felszerelési tárgyak mellett társadalmi munkában közel 300 óráig dolgoztak közös otthonuk érdekében. A klubavatóra vendégek jöttek a Majakovszkij leánykollégiumból is.

Acs S. Sándor felvétele